

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
& ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β')

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

02-06-2014

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑ Α

A1: Θεωρία σχολικού βιβλίου σελ. 251

A2: Θεωρία σχολικού βιβλίου σελ. 273

A3: Θεωρία σχολικού βιβλίου σελ. 150

A4: α) Λ β) Σ γ) Σ δ) Σ ε) Λ

ΘΕΜΑ Β

B₁. Θέτουμε $z = x + yi$ επομένως έχουμε $|z|^2 = x^2 + y^2$ και $z + \bar{z} = 2x$ συνεπώς η δοθείσα

σχέση γίνεται: $2(x^2 + y^2) + 2xi - 4 - 2i = 0 \Leftrightarrow 2[(x^2 + y^2) - 2] + 2(x - 1)i = 0 \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} (x^2 + y^2) - 2 = 0 \\ x - 1 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 + y^2 = 2 \\ x = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y^2 = 1 \\ x = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y = \pm 1 \\ x = 1 \end{cases}$$

Άρα οι μιγαδικοί είναι οι: $z_1 = 1 + i$, $z_2 = 1 - i$

B₂. Υπολογίζουμε τον λόγο: $\frac{z_1}{z_2} = \frac{1+i}{1-i} = \frac{(1+i)^2}{(1-i)(1+i)} = \frac{1+2i-1}{1+1} = \frac{2i}{2} = i$, επομένως έχουμε

$$w = 3 \left(\frac{z_1}{z_2} \right)^{39} = 3 \cdot i^{39} = 3 \cdot i^3 = 3(-i) = -3i$$

B₃. Υπολογίζουμε αρχικά το $|4z_1 - z_2 - i| = |4(1+i) - (1-i) - i| = |4 + 4i - 1 + i - i| = |3 + 4i| = 5$

Επομένως έχουμε $|u + w| = 5 \Leftrightarrow |u - (0 + 3i)| = 5$, άρα ο γεωμ. Τόπος των εικόνων του u είναι κύκλος με κέντρο $K(0,3)$ και ακτίνα $\rho=5$.

ΘΕΜΑ Γ

Γ₁. $A_h = \mathbb{R}$. Η h είναι συνεχής και 2 φορές παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} , ως πράξεις παραγωγισίμων συναρτήσεων με:

$$h'(x) = 1 - \frac{1}{e^x + 1} \cdot (e^x + 1)' = 1 - \frac{e^x}{e^x + 1} = \frac{e^x + 1 - e^x}{e^x + 1} = \frac{1}{e^x + 1}$$

$$h''(x) = -\frac{1}{(e^x + 1)^2} \cdot (e^x + 1)' = -\frac{e^x}{(e^x + 1)^2} < 0, x \in \mathbb{R}.$$

Άρα η h είναι κοίλη στο \mathbb{R} .

Γ₂. Τα δύο μέλη της ανίσωσης είναι θετικά, λογαριθμίζουμε με βάση το e και τα δύο μέλη και έχουμε: $\ln e^{h(2h'(x))} < \ln \frac{e}{e+1} \Leftrightarrow h(2h'(x)) < \ln \frac{e}{e+1}$.

$$\text{Παρατηρούμε ότι: } h(1) = 1 - \ln(e+1) = \ln e - \ln(e+1) = \ln \frac{e}{e+1}$$

Επομένως έχουμε: $h(2h'(x)) < h(1)$

Επειδή η $h'(x) > 0, x \in \mathbb{R}$ η h γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R}

Οπότε η ανίσωση γίνεται τελικά:

$$h(2h'(x)) < h(1) \stackrel{h \text{ γν. αυξ.}}{\Leftrightarrow} 2h'(x) < 1 \Leftrightarrow h'(x) < \frac{1}{2} \Leftrightarrow h'(x) < h'(0) \stackrel{h' \text{ γν. φθ.}}{\Leftrightarrow} x > 0$$

Γ₃. Υπολογίζουμε το $\lim_{x \rightarrow +\infty} h(x)$ για την οριζόντια ασύμπτωτη της C_f

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} h(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} [x - \ln(e^x + 1)] = \lim_{x \rightarrow +\infty} [\ln e^x - \ln(e^x + 1)] = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[\ln \left(\frac{e^x}{e^x + 1} \right) \right],$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x}{e^x + 1} \stackrel{\left(\frac{+\infty}{+\infty}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(e^x)'}{(e^x + 1)'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x}{e^x} = 1.$$

Άρα $\lim_{x \rightarrow +\infty} h(x) = \ln 1 = 0$, επομένως η $y=0$ είναι οριζόντια ασύμπτωτη του

διαγράμματος της h στο $+\infty$

Για τον υπολογισμό της πλάγιας ασύμπτωτης υπολογίζουμε αρχικά τα παρακάτω όρια:

- $\lambda = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{h(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x - \ln(e^x + 1)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left[1 - \ln(e^x + 1) \frac{1}{x} \right] = 1 - 0 \cdot 0 = 1$
- $\beta = \lim_{x \rightarrow -\infty} (h(x) - x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (-\ln(e^x + 1)) = 0$

Επομένως η $y=x$ είναι πλάγια ασύμπτωτη του C_h στο $-\infty$

Γ₄.

$$\varphi(x) = e^x [x - \ln(e^x + 1) + \ln 2] = e^x [\ln e^x + \ln 2 - \ln(e^x + 1)] = e^x \ln \left(\frac{2e^x}{e^x + 1} \right), x \in \mathbb{R}$$

Λύνουμε την εξίσωση $\varphi(x) = 0$

$$\varphi(x) = 0 \Leftrightarrow e^x \ln \left(\frac{2e^x}{e^x + 1} \right) = 0 \Leftrightarrow \ln \left(\frac{2e^x}{e^x + 1} \right) = \ln 1 \Leftrightarrow \frac{2e^x}{e^x + 1} = 1 \Leftrightarrow e^x = 1 \Leftrightarrow x = 0$$

Και στην συνέχεια την αντίστοιχη ανίσωση: $\varphi(x) > 0$

$$\varphi(x) > 0 \Leftrightarrow e^x \ln \left(\frac{2e^x}{e^x + 1} \right) > 0 \Leftrightarrow \ln \left(\frac{2e^x}{e^x + 1} \right) > \ln 1 \Leftrightarrow \frac{2e^x}{e^x + 1} > 1 \Leftrightarrow e^x > 1 \Leftrightarrow x > 0$$

Η φ συνεχής στο $[0,1]$ ως πράξεις συνεχών με $\varphi(x) > 0$, $x \in [0,1]$, άρα

$$E(\Omega) = \int_0^1 \varphi(x) dx = \int_0^1 e^x \ln \left(\frac{2e^x}{e^x + 1} \right) dx = \int_0^1 (e^x)' \ln \left(\frac{2e^x}{e^x + 1} \right) dx =$$

$$\left[e^x \ln \left(\frac{2e^x}{e^x + 1} \right) \right]_0^1 - \int_0^1 e^x \frac{e^x + 1}{2e^x} \left(\frac{2e^x}{e^x + 1} \right)' dx = e \ln \left(\frac{2e}{e+1} \right) - \frac{1}{2} \int_0^1 \frac{2e^{2x} + 2e^x - 2e^{2x}}{e^x + 1} dx =$$

$$e \ln\left(\frac{2e}{e+1}\right) - \frac{1}{2} \int_0^1 \frac{2e^x}{e^x+1} dx = e \ln\left(\frac{2e}{e+1}\right) - \int_0^1 [\ln(e^x+1)]' dx =$$

$$e \ln\left(\frac{2e}{e+1}\right) - [\ln(e^x+1)]_0^1 = e \ln\left(\frac{2e}{e+1}\right) - [\ln(e+1) - \ln 2] =$$

$$e \ln\left(\frac{2e}{e+1}\right) - \ln\left(\frac{e+1}{2}\right) = \ln\left[\frac{\left(\frac{2e}{e+1}\right)^e}{\frac{e+1}{2}}\right] = \ln\left[\left(\frac{2}{e+1}\right)^{e+1} \cdot e^e\right] = e + (e+1) \ln \frac{2}{e+1} \text{ τ.μ}$$

ΘΕΜΑ Δ

$$\Delta_1. \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x} \stackrel{\frac{0}{0}}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(e^x - 1)'}{(x)'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x}{1} = 1, f(0) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 1$$

Άρα η f συνεχής στο $x_0 = 0$

$$\text{Για } x \neq 0: f'(x) = \frac{e^x x - (e^x - 1)}{x^2} = \frac{e^x x - e^x + 1}{x^2}$$

Έστω $h(x) = e^x x - e^x + 1, x \in \mathbb{R}$, επειδή η h είναι παραγωγίσιμη ως πράξεις παραγωγίσιμων έχουμε:

$$h'(x) = e^x + e^x x - e^x = x e^x, h'(x) = 0 \Leftrightarrow x = 0,$$

$$h'(x) > 0 \Leftrightarrow x > 0$$

x	$-\infty$	0	$+\infty$
h'	-		+
h	↘		↗

Η h παρουσιάζει ολικό ελάχιστο στο $x_0 = 0$ άρα: $h(x) \geq h(0) \Leftrightarrow h(x) \geq 0, x \in \mathbb{R}$

Επομένως, $f'(x) > 0, x \neq 0$. Συνεπώς f γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R}

$\Delta_2. \alpha)$ Η f είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} με σύνολο τιμών

$$f(\mathbb{R}) = \left(\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \right) = (0, +\infty), \text{ αφού}$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{e^x - 1}{x} = 0, \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x - 1}{x} \stackrel{\text{DLH}}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(e^x - 1)'}{(x)'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x}{1} = +\infty$$

Άρα $f(x) > 0, x \in \mathbb{R}$. Επειδή $\int_1^{2f(x)} f(u) du = 0$, έχουμε:

- Αν $2f'(x) > 1$, τότε $\int_1^{2f(x)} f(u) du > 0$, άτοπο
- Αν $2f'(x) < 1$, τότε $\int_1^{2f(x)} f(u) du < 0$, άτοπο

$$\text{Συνεπώς } 2f'(x) = 1 \Leftrightarrow f'(x) = \frac{1}{2}$$

$$\begin{aligned} \text{Είναι: } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{e^x - 1}{x} - 1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1 - x}{x^2} \stackrel{\text{DLH}}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(e^x - 1 - x)'}{(x^2)'} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{2x} \stackrel{\text{DLH}}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(e^x - 1)'}{(2x)'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x}{2} = \frac{1}{2} \end{aligned}$$

Δηλαδή $f'(0) = \frac{1}{2}$ και επειδή η f' είναι γνησίως αύξουσα, τότε η $x = 0$ είναι

μοναδική λύση

$$\begin{aligned} \beta) \text{ Επειδή } x'(t) &= [2f(x(t))]' \Leftrightarrow x'(t) = 2f'(x(t)) \cdot x'(t) \stackrel{x'(t) > 0}{\Leftrightarrow} f'(x(t)) = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow f'(0) = f'(x(t)) \stackrel{f'' < -1}{\Leftrightarrow} x(t) = 0. \end{aligned}$$

Συνεπώς το σημείο είναι το $M(0,1)$

Δ₃.

$$g(x) = (xf(x) + 1 - e)^2 \cdot (x - 2)^2 = \left(x \frac{e^x - 1}{x} + 1 - e \right)^2 \cdot (x - 2)^2 = (e^x - e)^2 (x - 2)^2$$

Επειδή η g είναι παραγωγίσιμη ως γινόμενο και σύνθεση παραγωγίσιμων θα έχουμε:

$$\begin{aligned} g'(x) &= 2(e^x - e)e^x(x - 2)^2 + (e^x - e)^2 2(x - 2) = \\ &= 2(e^x - e)(x - 2)[e^x(x - 2) + e^x - e] = 2(e^x - e)(x - 2)(xe^x - e^x - e) \end{aligned}$$

Θέτουμε: $\varphi(x) = xe^x - e^x - e, x > 0,$

$\varphi'(x) = e^x + xe^x - e^x = xe^x > 0,$ συνεπώς η φ γνησίως αύξουσα

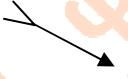

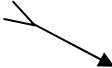

- Η φ συνεχής στο $[1,2]$, ως πράξεις συνεχών
- $\varphi(1) = -e < 0, \varphi(2) = e^2 - e = e(e-1) > 0.$ Άρα $\varphi(1) \cdot \varphi(2) < 0$

Από θεώρημα Bolzano η $\varphi(x) = 0,$ θα έχει μία τουλάχιστον ρίζα x_0 στο $(1,2).$

Επειδή η φ είναι γνησίως αύξουσα τότε η ρίζα x_0 είναι μοναδική

Άρα όταν $x > x_0 \Leftrightarrow \varphi(x) > 0, x < x_0 \Leftrightarrow \varphi(x) < 0$

Οπότε για τη g' έχουμε τον παρακάτω πίνακα μεταβολών:

x	0	1	x_0	2	$+\infty$
$2(e^x - e)$	-	+	+	+	+
$x - 2$	-	-	-	+	+
$xe^x - e^x - e$	-	-	+	+	+
g'	-	+	-	+	+
g					

Η g είναι γνησίως φθίνουσα στα $(0,1], [x_0,2]$ και η g γνησίως αύξουσα στα $[1,x_0], [2,+\infty).$

Άρα για $x = 1$ το $g(1)$ τοπικό ελάχιστο ,

για $x = x_0$ το $g(x_0)$ τοπικό μέγιστο και

για $x = 2$ το $g(2)$ τοπικό ελάχιστο.